

**НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

вул. Прорізна, 15, м. Київ, 01601, тел. (044) 254-06-00, тел./факс: (044) 279-05-29
E-mail: zagal@nads.gov.ua, сайт: www.nads.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37819430

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

**Вища кваліфікаційна комісія
суддів України**
вул. Генерала Шаповала, буд. 9,
м. Київ, 03110

НАДС в межах повноважень розглянув ваш лист від 13 листопада 2025 року № 21-9814/25 та повідомляє.

Згідно із частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до підпункту 8¹ пункту 4 Положення про Національне агентство України з питань державної служби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 року № 500, НАДС відповідно до покладених на нього завдань здійснює розгляд звернень, запитів на інформацію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, що стосуються застосування Законів України «Про державну службу», «Про службу в органах місцевого самоврядування» та інших нормативно-правових актів у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, надає на них узагальнені відповіді, крім тих, вимоги до порядку розгляду та надання відповіді на які визначено законом.

Отже, НАДС надає узагальнені роз'яснення з найбільш запитуваних питань від державних органів та органів місцевого самоврядування, узагальнює актуальні та однотипні питання щодо проходження державної служби або служби в органах місцевого самоврядування, на які готуються узагальнені роз'яснення для оприлюднення на офіційному вебсайті.

До повноважень НАДС не належить надання роз'яснення положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Разом з тим повідомляємо, що згідно з пунктом 85 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду може брати участь особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати

UB
НАДС
№10472/10.3-25 від 19.11.2025
КЕП: Аллошнін Н. О. 19.11.2025 16:33
3FAA9288358EC0030400000086E5290057DAD500

**ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА
КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ**

Вх. № 01-12889/25
Від « 28 » 11 2025р.

правосуддя у Спеціалізованому окружному адміністративному суді, а також відповідає одній із таких вимог:

- 1) має стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років;
- 2) має стаж професійної діяльності у сфері права на посадах державної служби категорії «А», «Б» в органах державної влади, повноваження яких поширюються на всю територію України, щонайменше сім років;
- 3) має досвід професійної діяльності адвоката, у тому числі щодо здійснення представництва в публічно-правових спорах в адміністративних судах щонайменше сім років;
- 4) має науковий ступінь у сфері права та стаж наукової роботи у сфері права щонайменше сім років;
- 5) має сукупний стаж (досвід) роботи (професійної діяльності) відповідно до вимог, визначених підпунктами 1-4 цього пункту, щонайменше сім років.

Відповідно до пункту 86 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду може брати участь особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Спеціалізованому апеляційному адміністративному суді, а також відповідає одній із таких вимог:

- 1) має стаж роботи на посаді судді не менше семи років;
- 2) має стаж професійної діяльності у сфері права на посадах державної служби категорії «А», «Б» в органах державної влади, повноваження яких поширюються на всю територію України, щонайменше дев'ять років;
- 3) має досвід професійної діяльності адвоката, у тому числі щодо здійснення представництва у публічно-правових спорах в адміністративних судах щонайменше дев'ять років;
- 4) має науковий ступінь у сфері права та стаж наукової роботи у сфері права щонайменше дев'ять років;
- 5) має сукупний стаж (досвід) роботи (професійної діяльності) відповідно до вимог, визначених підпунктами 1-4 цього пункту, щонайменше дев'ять років.

Зазначаємо, що згідно з частиною першою статті 3 Закону України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII «Про державну службу» (далі – Закон № 889) Закон № 889 регулює відносини, що виникають у зв'язку із вступом на державну службу, її проходженням та припиненням, визначає правовий статус державного службовця.

Статтею 1 Закону № 889 визначено, що державна служба – це публічна, професійна, політично неупереджена діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави.

Державний службовець – це громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 2 Закону № 889 посада державної служби – це визначена структурою і штатним розписом первинна структурна одиниця державного органу з установленими відповідно до законодавства посадовими

обов'язками у межах повноважень, визначених частиною першою статті 1 Закону № 889.

Згідно з частинами першою, другою статті 6 Закону № 889 посади державної служби в державних органах поділяються на категорії та підкатегорії залежно від порядку призначення, характеру та обсягу повноважень, змісту роботи та її впливу на прийняття кінцевого рішення, ступеня посадової відповідальності, необхідного рівня кваліфікації та професійних компетентностей державних службовців.

Встановлюються такі категорії посад державної служби: категорія «А» (вищий корпус державної служби), категорія «Б», категорія «В» – інші посади державної служби, не віднесені до категорій «А» і «Б».

До посад державної служби категорії «А» належать посади:

Керівника Апарату Верховної Ради України та його заступників;

керівника апарату (секретаріату) постійно діючого допоміжного органу, утвореного Президентом України;

Державного секретаря Кабінету Міністрів України та його заступників, державних секретарів міністерств;

керівників центральних органів виконавчої влади, які не є членами Кабінету Міністрів України, та їх заступників;

керівників апаратів Конституційного Суду України, Верховного Суду, вищих спеціалізованих судів та їх заступників, керівників секретаріатів Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та їх заступників, Голови Державної судової адміністрації України та його заступників;

керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, та їх заступників.

До посад державної служби категорії «Б» належать посади:

керівників та заступників керівників державних органів, юрисдикція яких поширюється на територію Автономної Республіки Крим, однієї або кількох областей, міст Києва і Севастополя, одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення;

керівників державної служби у державних органах, юрисдикція яких поширюється на територію Автономної Республіки Крим, однієї або кількох областей, міст Києва і Севастополя, одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення;

керівників та заступників керівників структурних підрозділів державних органів незалежно від рівня юрисдикції таких державних органів.

Після 01 травня 2016 року статус державного службовця особа набуває з прийняттям Присяги державного службовця (статті 21, 36 Закону № 889).

Відповідно до частини першої статті 46 Закону № 889 стаж державної служби дає право на встановлення державному службовцю надбавки за вислугу років, надання додаткової оплачуваної відпустки.

Частиною другою статті 46 Закону № 889 визначені періоди, що зараховуються до стажу державної служби.

Однак звертаємо увагу, що особі починають обчислювати стаж державної служби з моменту призначення її на посаду державної служби, тобто стаж державної служби мають особи, які перебувають на посадах державної служби чи перебували на них раніше.

Особі, яка не перебуває і не перебувала на державній службі, попередні періоди роботи (служби, навчання) в установах, закладах, підрозділах інших державних органів не рахуються як стаж державної служби.

З огляду на викладене, поняття «стаж державної служби» та «стаж професійної діяльності у сфері права на посадах державної служби категорії «А», «Б» в органах державної влади, повноваження яких поширюються на всю територію України» не є тотожними.

На думку НАДС, стаж професійної діяльності у сфері права на посадах державної служби категорії «А», «Б» в органах державної влади, повноваження яких поширюються на всю територію України, – це час перебування осіб у статусі державних службовців на посадах державної служби категорій «А», «Б» у відповідній сфері в органах державної влади, повноваження яких поширюються на всю територію України.

Тобто періоди роботи, служби, навчання, зазначені у пунктах частини другої статті 46 Закону № 889, не є періодами роботи на посадах державної служби категорії «А» і «Б».

Частиною сьомою статті 51 Закону № 889 з метою визначення розмірів посадових окладів передбачено поділ державних органів за юрисдикцією, а в межах юрисдикції – за типами.

Так до державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, належать:

перший тип:

Апарат Верховної Ради України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, постійно діючий допоміжний, постійно діючі державні, допоміжні, консультативно-дорадчі органи, утворені Президентом України, Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим, апарати (секретаріати) Ради національної безпеки і оборони України, Центральної виборчої комісії, Рахункової палати, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Уповноваженого із захисту державної мови, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Конституційного Суду України, Верховного Суду, вищих спеціалізованих судів, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Офісу Генерального прокурора;

другий тип:

міністерства, державні органи зі спеціальним статусом або діяльність яких спрямовується і координується безпосередньо Кабінетом Міністрів України, до повноважень яких належить формування державної політики в одній чи кількох сферах, центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через керівника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Державна судова адміністрація України, центральний орган управління Служби судової охорони України, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього

водного транспорту та судноплавства, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами загального користування державного значення, реалізує державну політику в частині здійснення заходів з будівництва (нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту), ремонту, модернізації інфраструктури, об'єктів житлової нерухомості, громадського призначення, виробничого комплексу, соціальної сфери, сфери житлово-комунального господарства, благоустрою населених пунктів, управління побутовими відходами (об'єктів оброблення відходів, полігонів), інженерно-транспортної, енергетичної інфраструктури, захисних споруд цивільного захисту, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення, військових об'єктів та майна, у сферах авіаційного, залізничного (крім утримання), морського та внутрішнього водного транспорту, автомобільного транспорту загального користування, міського електричного транспорту, у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель, а також щодо об'єктів і споруд оборонного та спеціального призначення, реалізує державну політику з питань розвитку, будівництва, ремонту, облаштування, модернізації та утримання пунктів пропуску через державний кордон для автомобільного та залізничного сполучення;

третій тип:

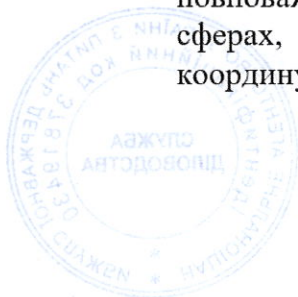
інші державні органи, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, їх апарати (секретаріати).

Водночас зазначена частина статті 51 Закону № 889 відповідно до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 11 березня 2025 року № 4282-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо впровадження єдиних підходів в оплаті праці державних службовців на основі класифікації посад» набирає чинності з 01 січня 2026 року.

Наразі пунктом 12 розділу «Прикінцеві положення» Закону України від 19 листопада 2024 року № 4059-IX «Про Державний бюджет України на 2025 рік» встановлено юрисдикцію державних органів, зокрема, державні органи, юрисдикція яких поширюється на всю територію України:

апарат органу законодавчої влади, Секретаріат Кабінету Міністрів України, постійно діючий допоміжний, постійно діючі державні, допоміжні, консультативно-дорадчі органи, утворені Президентом України, Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим, міністерства, з якими обов'язковому погодженню підлягають проекти актів Кабінету Міністрів України, за результатами розгляду яких оформлюється висновок, апарати (секретаріати) Ради національної безпеки і оборони України, Центральної виборчої комісії, Рахункової палати, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Конституційного Суду України, Верховного Суду, вищих спеціалізованих судів, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Офісу Генерального прокурора;

інші міністерства, державні органи із спеціальним статусом або ті, діяльність яких спрямовується і координується безпосередньо Кабінетом Міністрів України, до повноважень яких належить формування державної політики в одній чи декількох сферах, центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через керівника центрального органу

виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики, Секретаріат Уповноваженого із захисту державної мови, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Державна судова адміністрація України, центральний орган управління Служби судової охорони України, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами загального користування державного значення, реалізує державну політику в частині здійснення заходів з будівництва (нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту), ремонту, модернізації інфраструктури, об'єктів житлової нерухомості, громадського призначення, виробничого комплексу, соціальної сфери, сфери житлово-комунального господарства, благоустрою населених пунктів, управління побутовими відходами (об'єктів оброблення відходів, полігонів), інженерно-транспортної, енергетичної інфраструктури, захисних споруд цивільного захисту, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення, військових об'єктів та майна, у сферах авіаційного, залізничного (крім утримання), морського та внутрішнього водного транспорту, автомобільного транспорту загального користування, міського електричного транспорту, у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель, а також щодо об'єктів і споруд оборонного та спеціального призначення, реалізує державну політику з питань розвитку, будівництва, ремонту, облаштування, модернізації та утримання пунктів пропуску через державний кордон для автомобільного та залізничного сполучення;

інші державні органи, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, їх апарати та секретаріати, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через керівника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики, юрисдикція яких поширюється на територію Автономної Республіки Крим, однієї або кількох областей, міст Києва та Севастополя.

Окремо повідомляємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади мають лише роз'яснювальний (інформаційний) характер і не встановлюють правових норм.

Голова

Наталія АЛЮШИНА

Марія Єрмак 256-00-74

3 оригіналом згідно

Головний спеціаліст
служби діловодства

Мовчанська Т. П.
Мовчанська

